

Frá landbúnaðarlandi til ídnaðarland

Danska stjórnin er sinnað til at veita fíggjarliga hjálp til ídnaðarliga útbyggjan av Føroyum

Millum ananað tingaðist landsstýrið við Baunsgaard, forsætismálaráðharra, um ídnaðargrunn bæði lögtingið og fólkatingið hava áður samtykt, at seta á stovn sokallaðan ídnaðargrunn til uppbyggjan og stuðlan av føroyskum ídnaði, og so væl er nú komið áleiðis hesum viðvikjandi, at reglugerðin fyri grunnin verður liðug í summar. Eftir tí sum vit hava frætt, verður grunnurin ein veruleiki í ár, við 4,5 miljónum í grundpeningi.

Frá landbúnaðarlandi til ídnaðarland

Í røðu síni á veitslu sum landsstýrið helt fyri Hilmar Baunsgaard, forsætismálaráðharra, seinasta týskvöld, segði Baunsgaard, at tá talan var um ídn-

tað ikki er gjørligt at útbyggja nakran ídnað her, men so er kortini ikki. Hetta er júst tann sami spurningur sum varð settur dønnum, segði Baunsgaard. Eins og Føroyar var Danmark eitt landbúnaðarland burturav, við ongum natúrevnum. Vit tóku uppgávuna uppá okkum, og í dag kann ikki sigast annað, enn at Danmark er eitt rættlaga framkomið ídnaðarland. Eg eri ikki forur fyri at siga hvussu tað eigur at vera gjørt í Føroyum, men tað kann vera gjørt, segði Hilmar Baunsgaard.

Landsstýrisuppskotið

Í apríl í ár legði landsstýrið fyri lögtingið fram um uppskot um, at seta á stovn føroyskan ídnaðargrunn, og at landsstýrinum skuldi vera heimlað, at læna upp í 2,5 miljónir kr at leggja í grunnin sum grundpening. Til hetta uppskot segði landsstýrið m. a. í viðmerkingunum:

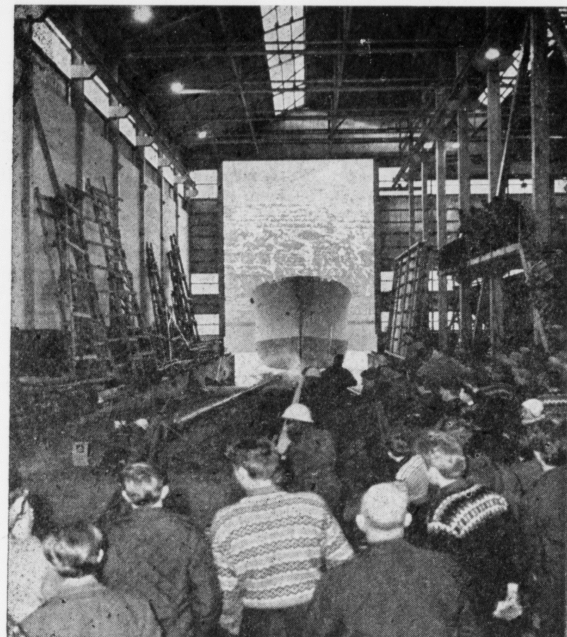
Tá ið fiskivinna og skipa- bygging eru undantikin, er so at siga ongin veruligur ídnaður í Føroyum. Flestu av hesum virkjunum, sum eru, fáast við handverk, og eru tey ikki for til fulnar at ansa hin føroyska marknaðin. Tað er helst ongin ivi um, at ein útbygging av handverkinum og stovnan av einum veruligum ídnaði vildi ført við ser munandi tryggari og stabilar tilveru hjá folki.

Næstan einastu finansieringsmøguleikar hjá handverkinum og ídnaðinum eru lán í føroysku bankunum, sum so at siga í øllum førum krevja sær veðhald frá landsstýrinum. Landsstýrið hevur heimild at veðhalda fyri lánunum, sum fáa pant innanfyri 70 pst. av metingarvirðinum og viðkomandi virki. Í fleiri førum hava bankarnir víst lánúmsóknir frá sær við tí

motivering, at fiskivinnan setur so stór krøv, serliga til rakstrarlán, at ikki er nóg mikið av peningi til. Lánini, bankarnir veita, eru rættlaga stuttfreistað og eru tey til vanliga bankarentu.

Umstøður, ið gera viðurskiptini enn truplari, er luttøka Føroya í EFTA-samtakinum. Maskinútgerðin hjá ídnaðarvirkjum er í mongum førum bæði ónýtíman og ov litil, bert av hesum orsökum hevur hann ilt við at klára seg í friari kapping við onnur lond.

Landsstýrið hevur samráðst við ríkisstýrið um at fáa sett á stovn ídnaðargrunn fyri Føroyar við danskføroyskum peningi. Ríkisstýrið tekur undir, og

Skipasmíð er ein av teimum fáu ídnaðargreinum vit hava í Føroyum.

er semja um, at grunnurin í byrjanini fær ein stovnspening uppá 4 mill. kr., soleiðis at hin stivari helvtin verður latin úr Føroyum og hin minna úr Danmark. Semja er um, at grunnurin fær føroyska stjórn og hevur heimstað í Føroyum.

Ketubrøvini herja í Føroyum

Soleiðis verður sagt í danska blaðnum Information, og hevur áður eisini verið sagt her í blaðnum

Forbútt her, tillátt í Sverige

Vit hava áður her í blaðnum sagt frá um hesi sokallaðu ketubrøvini sum ein stovnur í Svøríki, kallaður INVESTO, stendur fyri. Vit vendu okkum tá til politimeistarans og segði hann okkum, at hetta var ólógligt bæði í Føroyum og í Danmark, men helst loyvt í Svøríki. Nú hevur ein lesari hjá blaðnum Information latið blaðnum ein INVESTO-seðil, og taka vit tað við sum blaðið skrivur um mál-ið:

En af Informations læsere har overladt os et nyt eksempel på en commercialisering af kædebrevne, der lover deltagere, at de i det lykkeligste tilfælde kan få 10.200 kr. tilbage mod at sende kun 30 kr. til hver af de fire navne, der står på listen, samt 20 kr. »i ekspeditionsomkostninger« til et firma »Investo« i Malmø.

De 10.200 kr. er således resultatet af en indsats på 140 kr., men den eneste sikre vinder er Investo. Efter at pengekedebrevne har hærgnet i bølger i Danmark ved flere lejligheder — sidst var det på Fyn — har de nu fundet vej til nyt og formentlig »jomfrueligt« land, nemlig Færøerne. Alle navnene på den liste, Information er i besiddelse af, har adresser på Færøerne.

Information har spurgt politiasistent Børge Petersen, 4. politinspektør, om den slags er lovligt.

— Nej, siger Børge Petersen. Vi kender også Investo og har allerede modtaget en anmeldelse om firmaet. Adskillige tilbageløse er der dom for, at den slags er imod indsamlingsloven. Der findes nemlig ingen specielle regler om kædebrevne. Det er imidlertid meget vanskeligt at efterforske, og i øvrigt er det jo ingen stor sag. Folk må selv lade være med at hoppe på den slags.

— Ved man, om det er en

dansker der står bag? Ejendommeligt nok skal »administrationsgebyret« sendes i danske kroner til Investo i Sverige, mens de øvrige beløb blot skal betales i det pågældende lands valuta.

— Efter hvad vi har fået oplyst fra en kilde i Sverige, drejer det sig om en svensker.

— Så har politiet ikke mange muligheder for at skride ind?

— Nej, og især ikke, fordi den slags, så vidt jeg ved, er tilladt i Sverige. Det eneste, vi kan gøre er at tage de enkelte tilfælde, der findes her.

Bekendtgørelse

Stillingen som vandre lærer ved Norðadalur — Syðradalur skole opslås ledig for skoleåret 1970/71.

Vandre læreren aflønnes i folkeskolens 3. lønningsklasse. Desuden har vandre læreren krav på frit logi uden kost.

Ansøgningsblanketter fås ved skriftlig eller telefonisk henvendelse til skoledirektionen (Tórshavn tlf. 1040). Ansøgninger skal være skoledirektionen i hænde senest den 30. juni 1970.

FÆRØERNES SKOLEDIREKTION, Tórshavn, den 16. juni 1970.

P. d. v.
M. Wahl

FØROYA

BANKI

banki FØROYA